

روزمرگی‌های یک داوطلب

پيله‌های بی‌پروانگی

شارمین میمندى نژاد

● مثل پيله ابريشم نشسته روی اين دامنه تپه سرد که از بلورهای يخ پوشيده بود و مادران تن‌سوخته با سرسره‌های سخت، جگر بالا می‌آوردند و بر بالای اين پيله‌ها می‌گرستند. به هر پيله سپيد که نزديک می‌شدی، گفنی می‌یافتی با کودکی در نهايت زیبایی که جمال معصومش در خفگی مرگ بیشتر روح را جنگ می‌زد. اين سرما و این درد و این مرگ، سهم آوارگی آن سال‌های کرده‌ها بود که بهارشان زمستانی سخت شده... روح معيوب ديکتاتور صدام که انگار فکر می‌کرد برای جنایت در این جهان فرصتی ابدی دارد، با سبزی‌ناپذیری کربه بار ديگر به تعقيب مردم کشورش پرداخته و بر سر اين همه آوارگی، بمب شیمیایی نیز آوار کرده بود. امروز «عفرین» کردستان سوریه و قربانی شدن کودکان در جنگ بازی بزرگان، من را به دیروز اسفند سال ۱۳۶۹ برد. به خاطره تیم‌های کوچک امدادی که برای پذیرایی از دو میلیون نفر مردم آواره‌شده، به مرزها شتافته بودند. مرزی که تا دیروز سراپا بوی جنگ و سوختن می‌داد، باز زخمش باز شده بود و آماسیده از ترکیب کشنده فراگیر سوز سرما و یای برهنه آوارگان و آتش شیمیایی سرریز. ملتی پیش چشم‌ت پیر می‌زدند و معصومانه آواره می‌شدند و زخمی و گرسنه می‌مردند. تحمل نبود دیدن این‌همه درد برای سال‌های جوانی آن امدادگران. بهارت به خزان زمستان تبدیل می‌شد و چه سخت است این‌همه سال‌ها باشی پیر و دل‌مرده با پيله‌هایی از مرگ کودکان بر صحن وجود اندیشه‌ات که پروانگی هم در پی ندارد. به آن دشت پای تپه پرسیدیم. زرد سبزه دشت، زیر بلورهای يخ و آن اول صبح م‌گرهفته مثل مردم اهورایی تو را به عالمی غریب می‌برد. نزديک که می‌شدی، مردم بر سطح دشت پای آن کوهپایه را بی‌تحرك می‌یافتی. صدای گریه‌ها و سرفه‌های خون‌آلود در سکوت مهيب ملک‌الموت خاموش می‌شد و یشمین و زمردی در سطح دشت م‌واره می‌خزید. بیش از ما گروه امدادگری رسیده بودند که فکتن تقسیم می‌کردند و نوزادان و اطفال تنها سهم از این کفن‌ها می‌بردند. از هرکس که می‌گذشتی، بودند اما نبودند. مردان سایه‌ای شکسته بر سر زان نشسته بر طفلکان مرده‌شان... هي لولو هي لولو... مادران لالایی مرگی می‌خواندند به زبان کردی و گویش دشت را از ناله‌هایشان پر کرده بودند. چه شده؟ چگونه این کودکان مرده‌اند؟ پرسشمان را در جرئت مترجم همراهمان ریختیم و او بالای سر م‌داری رفت و نگاهمان خشک شد بر صورت معصوم نوزاد در آن ششم زمردین دشت و تلخ گریستیم؛ گریستی که همه تاریخ زندگی‌مان شد. مادر در میان اشک و خون و سرفه‌های جگرسوزش، مرگ فرزند را این‌گونه شرح داد که وقتی شیمیایی زدن، کودکان را در بغل فردریم تا سم شیمیایی را که در هوای تنفشان آمده بود، به ریه نگیرند و نسوزند. دیدیم که طفلکانمان از بی‌هوایی دارند خفه می‌شوند. راه تنفشان را باز کردیم. دیدیم سم شیمیایی در هوا بچه‌ها را می‌سوزاند. راه تنفشان بستیم. دیدیم دارند خفه می‌شوند. راه تنفس باز کردیم. دیدیم که باز ریه‌شان می‌سوزد. راه تنفشان را بستیم... جملات مادران در گریه‌ای سخت و سرفه‌هایی جانکاه و زخم‌های شیمیایی که آرام‌آرام سرباز می‌کرد، بازبان غریبی بر جانمان می‌نشت. آخر سر مادران در آغوش جان خود، کودکانشان را آن‌قدر فشرده بودند تا به یاد هوای خوش بی‌فخقان، به خواب ابدی روندند و این راز ديکتاتور است که توی مادر را وادارد به یاد هوای پاک بودن، فرزند را در این فخقان و سم هوا به آغوش خاموش کنی. امروز صدام نیست، اما تا ايد نفرين این دشت پُرپيله بی‌پروانگی بدرقه راهش خواهد بود. کودکان عفرین را دریايم.

معصومه اصغری: وابستگی مناطق مختلفی از کشورمان به آب در شرایطی که خشک‌سالی و کم‌آبی سال‌هاست پایش را بر گلوی شهرهای مختلف کشور گذاشته است، مشهود است؛ اما در این میان هستند شهرهایی که نه‌تنها آب ندارند، بلکه هوا هم ندارند. وضعیتی که یک روز و دو روز نیست تا از کنار آن به‌راحتی گذشت و غافلگیرکننده‌بودن حضور ریزگردها در شهرهای استان خوزستان و برخی شهرهای اطراف آن، زندگی مردم این شهرها را تحت‌تأثیر خود قرار داده است. در این گزارش به اثرات پدیده گردوغبار بر روند مهاجرت از استان خوزستان پرداخته‌ایم.

تخریبی که داشت، زندگی مردمانش شرایطی عادی نداشت و بسیاری از مهاجران هشت سال جنگ هیچ‌گاه به شهرهایشان برنگشتند، تازه داشت به شرایطی نسبتاً مناسب می‌رسید که وقوع پدیده‌ای با منشا خارجی و اتفاقاً از همان کشوری که سال‌ها درگیر جنگ با آنها بودند، زندگی آنها را دوباره دگرگون کرد. خوزستان به گفته شهروندان آن، در دهه‌های قبل نیز گاه‌وبی‌گاه گردوغباری را شاهد بوده است؛ اما این غبار و به قولی ریزگرد، هیچ‌گاه آن اندازه نبود که چشم چشم را نبیند، مردم مجبور شوند راندگی را کنار بگذارند چون صد متر جلوترشان را نمی‌بینند و با وجود ماسک گردوغبار راه گلویشان را ببندد.

پدیده گردوغبار آثار سؤنی در سلامت افراد مانند مرگ‌ومیر، بیماری‌هایی نظیر برونشیت مزمن، آسم و عفونت‌های تنفسی خفیف در کودکان را به همراه دارد. در سال‌های اخیر، مطالعات بسیاری موارد متعدد مرگ‌ومیر زودرس، عوارض بیماری و هزینه‌های اقتصادی ناشی از ذرات معلق در استان‌های مختلف غربی کشورمان از جمله خوزستان را بر بررسی و ارزیابی آماری کرده‌اند که همواره درباره هرکدام از آمارها و گزارش‌های ارائه‌شده مسئولان، مسئولان دیگری بوده‌اند که آمارهای قبلی را زیر سؤال برده یا رد کرده‌اند. آنچه درباره آسیب‌های ریزگردهای همراه با کم‌آبی در مناطق جنوبی و غربی کشور می‌توان گفت، دچارودن به بی‌اطلاعی و نسبیّت و ابهامی است که نمی‌توان از آن دور شد و باید با وجود همین ابهام درباره بسیاری از اتفاقات در این مناطق، بررسی و مطالعه موردی علّی و تحقیقاتی یا رسانه‌ای کرد.

مهاجرتی که از دهه‌های گذشته در استان‌های مختلف کشورمان با دلایل مختلف اما با محوریت خشک‌سالی وجود داشته است، تا اکنون ادامه دارد؛ اما آهنگ رشد آن در هر دوره‌ای افزایش و کاهش داشته است. مهاجرت استان‌های مختلف در شرایط جغرافیایی متفاوت، آمارهای متمایزی را ارائه می‌دهد و نمی‌توان هرکدام از آنها را با یک ملاک و معیار مقایسه و ارزیابی کرد؛ اما درباره تعدادی از استان‌های جنوب غربی کشورمان، دو مؤلفه کم‌آبی و ریزگردها تبدیل به عامل اصلی شده است.

در یکی، دو سال اخیر، در میان عامه مردم شهرهای کلان و به‌ویژه فضای رسانه‌ای، موضوع گردوغبار به شکلی جدی به‌عنوان عامل مهاجرت چند استان و به‌ویژه خوزستان مطرح می‌شود. شرایطی که در نگاه اولیه احتمال اثرگذاری مستقیم روی زندگی مردم فضاهای شهری و روستایی این استان‌ها را تأیید می‌کند؛ اما آیا می‌توان احتمال را بررسی بیشتر کرد.

بررسی‌های خبرنگار «شرق» از صفحه مرکز

آمار ایران برای بررسی آماری مهاجرت نتیجه‌ای نداشت؛ چراکه تحقیقات مجزایی از مهاجرت در این استان‌ها صورت نگرفته و تنها آماری کلی به نام «مهاجران واردشده» یا «مهاجران خارج‌شده» از استان یا بررسی «استان‌های مهاجریز» وجود دارد که استادان جمعیت‌شناسی هم با برآوردهای آماری روی آنها، می‌توانند نظراتی نسبی و غیرقطعی ارائه دهند. برای بررسی بیشتر این احتمال بر اثرگذاری ریزگردها بر مهاجرت از خوزستان، ضمن بررسی برخی از مؤلفه‌های آماری و گزارش‌های رسمی، سراغ شها کاطمی‌پور، جمعیت‌شناس، رقیتم و او تأکید کرد وضعیت جمعیتی این استان حداقل در یکی، دو سال اخیر که ریزگردها بیشترین خسارت را داشته‌اند، در این استان بررسی نشده است و باید نتیجه این تأثیرات را در سرشماری ۱۴۰۰ مورد ارزیابی قرار دهیم. ضمن

اینکه چنین موضوعی در خلال بررسی‌ها و تحقیقات دانشگاهی، دانشجویی و میدانی ما دانشگاهی‌ها قابل ارزیابی کلی نیستند و نمی‌توان با جامعه آماری کوچک درباره کل استان نظر داد. او می‌گوید

تهیه چنین آماری زمان و هزینه زیادی می‌برد و باید مرکز آمار در یک ارزیابی میدانی موضوع مهاجرت را بررسی کند. کاطمی‌پور با اشاره به افزایش جمعیت ۲۰۰هزارنفری استان خوزستان در سرشماری ۹۰ تا ۹۵، گفت: جمعیت این استان از چهارمیلیون و ۵۰۰ هزار نفر، مانند همه استان‌ها، مطابق با رشد طبیعی به چهارمیلیون و ۷۰۰ هزار نفر رسیده است و این اعداد مهاجرفرست‌بودن جمعیت این استان را نشان نمی‌دهد. او می‌گوید: در فاصله سال‌های ۸۵ تا ۹۰، ۲۱۴ هزار نفر از خوزستان خارج و ۱۴۰ هزار نفر وارد این استان شده‌اند. به عبارتی در فاصله سال‌های ۸۵ تا ۹۰، سالانه ۱۵هزار نفر و در مجموع ۸۰ هزار نفر از استان خوزستان خارج شده‌اند. در فاصله سال‌های ۹۰ تا ۹۵، ۲۴۰ هزار نفر از جمعیت استان خوزستان خارج شده‌اند و ۱۶۱ هزار نفر وارد این استان شده‌اند و باز هم حدود ۸۰ هزار نفر تفاوت وجود دارد که از استان خارج شده‌اند. این جمعیت‌شناس می‌گوید: میزان مهاجرت در کل کشور در فاصله پنج سال اخیر، حدود پنج

عکس: بشار

میلیون نفر بوده است و سالانه یک میلیون نفر در کل کشور در حال جابه‌جایی بوده‌اند؛ اما نکته درخور توجه این است که نسبت جمعیت به مهاجرت در بسیاری از استان‌ها متفاوت است. کاطمی می‌گوید مهاجرت در استان خوزستان متناسب با جمعیت آن پیش رفته است اما در برخی از استان‌ها نظیر ایلام، بوشهر، کرمانشاه و... درصد مهاجرت در تناسب با جمعیت نیست و نگرانی بیشتری را برمی‌انگیزد. او می‌گوید در شرایطی که رشد جمعیت کل کشور در سال‌های ۹۰ تا ۹۵ حدود ۱۰۲۴ درصد بوده است، این رشد جمعیت در استان‌های مهاجرفرست همچون خوزستان پایین است و به‌عنوان نمونه رشد جمعیت خوزستان ۷۸ صدم درصد بوده است. اما نکته قابل‌توجه در این آمارها آن است که استان خوزستان در کاهش رشد جمعیت و افزایش مهاجرفرستی، استان اول نیست.

براساس آمار استاد جمعیت‌شناسی، استان‌های مهاجرفرست در فاصله سال‌های ۸۵ تا ۹۰ به‌ترتیب استان‌های خراسان جنوبی، اردبیل، سمنان و خوزستان بوده‌اند و در فاصله سال‌های ۹۰ تا ۹۵ هم به‌ترتیب استان‌های خراسان جنوبی، همدان، لرستان، اردبیل و در ادامه خوزستان بیشترین میزان مهاجرفرستی را داشته‌اند. کاطمی‌پور می‌گوید ضرب مهاجرت در کل کشور در سال‌های اخیر کاهش داشته، به نحوی که در فاصله سال‌های ۸۵ تا ۹۰ این ضرب هفت درصد بوده که در سال‌های ۹۰ تا ۹۵ به ۵٫۴ درصد رسیده است

سال‌های ۸۵ تا ۹۰ این ضریب هفت درصد بوده که در سال‌های ۹۰ تا ۹۵ به ۵٫۴ درصد رسیده است. او می‌گوید چنین مسائل حساسی در کوتاه‌مدت بروز و ظهور پیدا نمی‌کنند و باید در بلندمدت و برنامه‌ریزی‌های جمعیتی که همواره بلندمدت پیش‌بینی می‌شوند درباره آسیب‌هایی که روی جمعیت اثر می‌گذارند، بررسی صورت گیرد. او افزود: مناطق جنوبی و به‌ویژه استان خوزستان، در این سال‌ها همواره دچار کمبود منابع آب بوده‌اند و نمی‌توان بحران آب درباره این مناطق را رد کرد. مسائل به‌وجودآمده ناشی از بحران آب و مهاجرت‌هایی که در اثر کم‌آبی و خشک‌سالی در سال‌های اخیر رخ داده، بارها مورد بررسی‌های علمی و تأیید مراکز دانشگاهی قرار گرفته است و

۲	۹	۵	۸	۶	۷	۳	۱
۱	۷	۴	۹	۲	۳	۵	۸
۳	۸	۵	۱	۷	۴	۶	۲
۵	۴	۶	۳	۸	۹	۱	۲
۷	۸	۱	۵	۳	۶	۲	۴
۶	۵	۱	۴	۸	۲	۱	۷
۴	۱	۲	۳	۷	۹	۸	۵
۸	۳	۷	۶	۵	۱	۲	۹

جدول ۳۰۳۴

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۲	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳
۳	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴
۴	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵
۵	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۶	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹	۸	۷
۷	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹	۸
۸	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹
۹	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰
۱۰	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۱	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۱۲	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳
۱۳	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴
۱۴	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵
۱۵	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶

سودوکو سخت ۲۰۳۱

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۰۳۱

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عده‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

بررسی اثرات بحران‌های زیست‌محیطی بر ساختار جمعیتی برخی استان‌های کشور

خوزستان، گردوغبار و مهاجرت

انتظار داریم اتفاقاتی از این دست که زمینه‌های مشترکی در دلایل مهاجرت دارند با برخوردهای رسانه‌ای و غیرعلمی ارزیابی نشوند. کاطمی‌پور تأکید دارد که مهاجرت و مهاجرفرستی استانی و فرااستانی با منشأ بحران آب سال‌هاست مورد تأیید علمی قرار گرفته است و حالا باید به مهاجرت با منشأ بحران هوا توجه شود. او می‌گوید چنین مواردی را تنها در استان‌های غربی نداریم و به‌عنوان نمونه در استان‌های شمال غربی و همسایه با دریاچه ارومیه که با بحران خشک‌سالی روبه‌روست، مهاجرت‌های زیادی رخ داده و همچنان در جریان است. او می‌گوید روند مهاجرتی این مناطق و شهرها و روستاهای همجوار با دریاچه ارومیه، پس از خشک‌شدن و موارد غبار نمک در اطراف آن باید ارزیابی شود.

البته درباره روند نگران‌کننده مهاجرت از خوزستان مسئولان استانی نیز اظهاراتی را با نشانه‌هایی از هشدار داشته‌اند؛ چه اینکه تابستان امسال غلامرضا شریعتی، استاندار خوزستان، نسبت به کاهش جمعیت نخبگان و کارآفرینان استان هشدار داد و گفت: آمار جمعیتی سال‌های ۹۰ تا ۹۵ نشان می‌دهد که خوزستان یک استان مهاجرفرست بوده است. اما این نگاه که مردم در استان‌های جنوبی غربی دیگر حتی هوایی برای نفس‌کشیدن ندارند از چندبار در سال به روندی متداول در طول سال تبدیل شده است و نگرانی از وضعیت زندگی مردم خوزستان تبدیل به نگرانی برای شهرهای دیگر شده است. نماینده

مردم اهواز در مجلس شورای اسلامی هم چندی قبل اعلام کرد که هرکس توان دارد، از خوزستان مهاجرت می‌کند. علی ساری گفته است: پدیده گردوغبار و شرایط موجود موجب مهاجرت افراد زیادی از جمله پزشکان، سرمایه‌گذاران و متخصصان نخبگان از استان خوزستان شده است و در وضعیت کنونی، در واقع هر شخصیت تأثیرگذار که توان خارج‌شدن از استان را دارد، از خوزستان مهاجرت می‌کند. گردوغبار زندگی مردم را مختل کرده که یکی از موارد آن تأثیر منفی بر سلامت جسم و سلامت روان مردم بوده است. این پدیده همچنین موجب بروز مشکلات اساسی در نظام شهری، مدارس، بیمارستان‌ها و هرگونه خدمات‌رسانی شده است.

روندی که درباره آن صحبت می‌کنیم، روندی است که مستقیماً با زندگی روزمره شهروندان یک کلان‌شهر ارتباط دارد. در شرایطی که ریزگردها دید افقی را تا ۲۰۰ یا ۳۰۰ متر محدود می‌کند، ماسک‌های تنفسی جواب نمی‌دهد، مدارس و ادارات پشت‌سر هم تعطیل می‌شوند و به دلیل خسارت به تأسیسات شهری برق و آب و... قطع می‌شوند. شهروندان یک شهر تا اندازه‌ای می‌توانند این روند را تحمل کنند. تا چند سال قبل که روزهای درگیر با این مشکلات چند روز بود، اهواز هنوز شهری برای زندگی بود اما حالا دیگر مردم شهرهای استان خوزستان نمی‌توانند بگویند این شهر برای زندگی است. آمارها حداقل تا به حال روند مهاجرت را بیش از استان‌های دیگر نشان نمی‌دهند و با این آمارها خبر مربوط به مهاجرت را نمی‌توان قطعی قبول کرد و باید منتظر ماند و دید در سرشماری بعدی این روند مهاجرتی چه اعدادی را نشان می‌دهد. هرچند که زندگی و حیات شهروندان یک شهر منتظر اعداد و ارقام و سرشماری نمی‌مانند و باید برای بهبود شرایط زندگی، آب‌وهوایی که نفس می‌کشند و کمترین حشقات از زندگی است، تلاش کرد.

رویداد

رئیس اداره سرطان وزارت بهداشت:

تدوین برنامه توسعه شبکه ملی مراقبت‌های سرطان در کشور

● ایستنا: رئیس اداره سرطان وزارت بهداشت از تدوین برنامه توسعه شبکه ملی مراقبت‌های سرطان خبر داد. دکتر علی مطلق درباره برنامه توسعه شبکه ملی مراقبت‌های سرطان توضیح داد و گفت: با توجه به این برنامه، مراکز درمان سرطان شامل رادیوتراپی، شیمی‌درمانی و جراحی در قالب مراکز تیپ دو و سه تعریف شده‌اند و مشخص شده تا ۱۰ سال آینده باید چه تعداد مرکز و با چه تجهیزاتی داشته باشیم. علاوه بر آن برنامه‌ای تدوین شده تا مراکز موجود نیز تجهیز شوند. او گفت: امیدواریم در درجه اول تجهیز و به‌روزرسانی این مراکز انجام شود. برای تجهیز این مراکز برنامه‌ای سه‌ساله آماده شده که طبق آن باید تا سال ۹۹ کمبودهای دستگاه‌های شتاب‌دهنده مراکز موجود جبران شود. همچنین بخشی از مراکزی که تا ۱۰ سال آینده باید ساخته شوند، باید تا چهار یا پنج سال آینده راه‌اندازی شوند.

رئیس اداره سرطان وزارت بهداشت همچنین اضافه کرد: دسترسی به خدمات درمانی از جمله رادیوتراپی و جراحی باید بهینه شود. این بهینه‌سازی باید به‌صورت عملیاتی و اجرایی درآید. اقدام لازم برای این موضوع شروع شده، اما به‌دلیل نیاز به اعتبارات مالی نیازمند همکاری دولت و بخش غیردولتی هستیم. با توجه به اینکه شیمی‌درمانی روند ساده‌تری دارد و راحت‌تر انجام می‌شود، درحال‌حاضر دسترسی قابل‌قبولی دارد.

او درباره علت استفاده بیشتر از شیمی‌درمانی در درمان سرطان گفت: به‌دلیل اینکه خرید تجهیزات یا آماده‌سازی و آموزش افرادی که جراحی سرطان انجام می‌دهند، سخت‌تر از در دسترس قراردادن شیمی‌درمانی است، کمی از این موضوع غفلت شده است. امیدواریم با توجه ویژه‌ای که به این مسئله می‌شود، بتوانیم ناهمسانی بین توجه به شیمی‌درمانی و سایر درمان‌ها مانند جراحی و رادیوتراپی را جبران کنیم.

مطلق درباره برخی اظهارات درباره کاهش سن ابتلا به سرطان نیز توضیح داد و گفت: گاهی به اشتباه مطرح می‌شود که سن بروز سرطان در ایران پایین‌تر است. این امکان وجود دارد که متوسط سن بروز یک سرطان پایین‌تر باشد، اما دلیل آن این نیست که سرطان در سن پایین‌تری بروز می‌کند. از طرف دیگر نیز نسبت جمعیت جوان در کشور ما تقریباً برابر با جمعیت بالای ۵۰ سال است. این آمار بر خلاف کشورهای غربی است که جمعیت بالای ۵۰ سال بیشتری دارند. به‌همین‌دلیل تعداد افرادی که در سن زیر ۵۰ سال به این بیماری مبتلا شده‌اند، بیشتر است. در مجموع احتمال یک رخداد در عدد بزرگ بیشتر از جمعیت‌های کوچک‌تر است.

۷		۴		۸	۳
۸	۹		۷	۴	۱
			۲		
	۴	۷	۲		۸
۲			۳	۱	۷
		۳			
۳	۶	۵		۲	۷
۵		۸		۱	۹

		۵	۲	۶	۷
		۷	۹		۵
۷		۵	۸	۴	
۵		۴		۷	۱
		۱			
۶	۱		۳		۹
		۲	۷	۴	۸
۸		۳	۹		
۹	۷	۲	۸		

جدول ۳۰۳۵ :طراح: ییزن گورانی

افقی:

- حوزه فرمانروایی- با نشاط- ستایش ۲ - بسوی رطوبت- هرکه شد... دل در حرم یار بماند- حشره‌ای از خانواده سوسک ۳- روز ورود شکوهمند امام خمینی(ره) به ایران و آغاز دهه فجر- نشان افتخار ۴- اسب چابار- دردمندی- پست و فرومایه- ساز پوستی ۵- قومی در قفقاز- غلاف شمشیر- هدیه‌دادن ۶- یاری‌دهنده- اجرای اثر موسیقی در حضور مردم- کلمه پریشی ۷- نفس بلند- کوچک‌ترین ذره عنصر- پدر- ضمیر آشکار ۸- از ظروف غذاخوری- ضرور ۹- موی گردن شیر - کاغذ فروش- شهری در فارس- حمله نظامی ۱۰- روکار ساختمان- نمک اسیدفسفریک- از وزارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران ۱۱- ویرایش- متقارب- پخته‌شده در آب ۱۲- بی‌نظیر در نوع خود- از طلا قیمتی‌تر!- نیکوروی - پژواک ۱۳- مادر اختراع است- مداری به فاصله هجده درجه در شمال استوای زمین ۱۴- دریاسالار- ناشناخته- مقدار دود سیگار که با یک‌بار مکش وارد سینه می‌شود ۱۵- خودپسندی- فن انجام کار- پایتخت استونی.

عمودی:

- یخ زیر ناودان- زیور و زینت- ویتنام قدیم ۲- بانی نام‌گذاری عناصر و مواد شیمیایی- ورم‌کردن ۳- آخرین حرف الفبای یونانی- شهرهای عرب- بی‌سواد ۴- راز نهفته- آهسته و آرام- نوعی مسلسل دستی ۵- همبستگی- انجام و اداره امور- عریان ۶- شرط‌بندی- ماه سوم میلادی- خش تصویر دیدنویی ۷- نمایان- معادل فارسی کابل- نوعی آچار